

Promotor: prof., dr. hab. Wojciech Hübner

STRESZCZENIE ROZPRAWY DOKTORSKIEJ

mgr Sylwia Nycz-Wojtan

CHIŃSKA INICJATYWA PASA I SZLAKU A ZMIANY W STRUKTURZE GOSPODARKI ŚWIATOWEJ I PROCESY GLOBALIZACJI W XXI WIEKU

Głównym celem niniejszej dysertacji jest analiza współzależności, rywalizacji i reperkusji wywołanych przez Inicjatywę Pasa i Szlaku w skali globalnej. Autorka zwróciła uwagę na kształt Inicjatywy w świetle zmian, które zachodzą w gospodarce globalnej w związku z wdrożeniem Inicjatywy Pasa i Szlaku. Podjęła próbę oceny przebiegu procesu globalizacji w duchu współzależności gospodarki ChRL, państw szlaku i relacji ze Stanami Zjednoczonymi, wskazując, że Inicjatywa Pasa i Szlaku wpływa na kształt gospodarki światowej. Poza tym, dla potrzeb dysertacji, sformułowane zostały następujące cele o charakterze szczegółowym: opisanie stanu chińskiej gospodarki na przełomie XX i XXI wieku, w okresie pogłębiającej się globalizacji; wskazanie potencjalnych barier dla rozwoju chińskiej gospodarki w pierwszej połowie XXI w., pod kątem procesów globalizacji; analiza celów, przebiegu oraz geopolitycznego znaczenia Inicjatywy Pasa i Szlaku; analiza zalet i wad budowy Inicjatywy Pasa i Szlaku w ujęciu ekonomicznym; analiza zalet i wad budowy Inicjatywy Pasa i Szlaku w ujęciu politycznym; przeprowadzenie symulacji przychodów i kosztów budowy Inicjatywy Pasa i Szlaku dla chińskiej gospodarki pod kątem wzrostu wpływu globalizacji na stosunki Chin z pozostałymi państwami Inicjatywy Pasa i Szlaku.

Dla potrzeb dysertacji przyjęto kilka metod badawczych. Są to: analiza literatury tematu jako podstawowego źródła materiałów wtórnych, wnioskowanie dedukcyjne oraz analiza graficzna i analiza statystyczna.

Pracę podzielono na cztery rozdziały. Zdefiniowano tu architekturę świata z końca II dekady i początku III dekady XXI wieku. Podkreślono także występujące współzależności globalne i przesunięcie ciężaru zmian na Daleki Wschód. Poświęcono uwagę również postępującym w XXI wieku procesom globalizacji. Zwrócono szczególną uwagę na rolę Chin w zmieniającym się świecie, podkreślając osiągnięcia gospodarcze

Państwa Środka oraz szukając odpowiedzi na pytanie o sukcesy gospodarcze i społeczno-polityczne tego państwa i ich wpływ na możliwość rozwiązywania narastających problemów o charakterze globalnym.

W drugim rozdziale omówiono bezpośrednio korzyści i szkody wynikające z Inicjatywy Pasa i Szlaku, uwzględniając zmieniającą się architekturę ekonomiczną świata i miejsce Chin. Poruszono także problem głównych zagrożeń dla rozwoju chińskiej gospodarki w XXI wieku, w świetle postępującej globalizacji oraz kierunków reform, jakie są odpowiedzią na problemy gospodarcze Państwa Środka. Dokonano analizy statystycznej obecnego potencjału ekonomicznego kraju. Dane te pozwoliły na dokładniejsze zobrazowanie stanu gospodarki Chin oraz perspektyw wdrożenia Inicjatywy Pasa i Szlaku.

W trzecim rozdziale pracy podkreśla się zakres realizacji kluczowych projektów gospodarczych w ChRL, które okazały się korzystne nie tylko dla samego Państwa Środka, ale i dla gospodarki globalnej. Na tej podstawie oparto analizę uwarunkowań rozwoju chińskiej gospodarki w ostatnich dekadach XX w. i w pierwszych XXI w. Szczególną uwagę poświęcono trzem zasadniczym obszarom: genezie Inicjatywy Pasa i Szlaku, różnym koncepcjom przebiegu Inicjatywy oraz celom całej inwestycji z jednoczesną analizą wpływu tych celów na inne kraje.

Dokonano analizie znaczenia Inicjatywy Pasa i Szlaku dla rozwoju stosunków Chin z innymi państwami, które są zainteresowane wdrożeniem Inicjatywy. Podkreśla się, że Polska w kwestii Inicjatywy przejawia wysokie zainteresowanie. Wynika to z dwóch aspektów: po pierwsze ze strategicznego położenia geograficznego Polski wpisującego się w analizowaną Inicjatywę; po drugie z członkostwa Polski w Azjatyckim Banku Inwestycji Infrastrukturalnych.

Rozdział czwarty pracy doktorskiej ma charakter empiryczny. Autorka podjęła próbę wyjaśnienia problematycznych kwestii we wcześniejszych rozdziałach. Aspekty strictly ekonomiczne są natomiast dokładnie scharakteryzowane w ujęciu liczbowym. Główne zmienne, które wykorzystano dla potrzeb tej części pracy to: obrót w handlu międzynarodowym, budżet, bezpośrednio inwestycje zagraniczne, koszty infrastruktury oraz źródła pozyskiwania kapitału. Przy analizie tych czynników uwzględniono zarówno punkt widzenia Pekinu, jak wybranych krajów, na których terenie ma być realizowana Inicjatywa Pasa i Szlaku. Szczególną uwagę poświęcono w tym zakresie aspektom polskim.

W podsumowaniu niniejszej pracy potwierdzono tezę, że rośnie rola Chin i Azji

we współczesnym handlu globalnym, a pozycja Ameryki i bogatych krajów Zachodu relatywnie maleje. Tendencję pogłębi prawdopodobnie wdrożenie Inicjatywy Pasa i Szlaku, która jest zintegrowaną strategią, a nie zestawem oddzielnych projektów, np. odrębnych korytarzy ekonomicznych czy linii szybkiej kolei. Inicjatywa to również oczekiwanie, że oprócz rywalizacji typu rynkowego czołowych firm chińskich z ich odpowiednikami z USA i UE, potrzebna jest budowa konkretnej infrastruktury dla chińskiej ekspansji. Takie działania są oparte na modelu hybrydowym – co jest chińską specyfiką na poziomie działań rynkowych i elementów centralnego decydowania.

Supervisor: prof., dr. hab. Wojciech Hübner

SUMMARY OF THE DOCTORAL DISSERTATION

MA Sylwia Nycz-Wojtan

THE BELT AND ROAD INITIATIVE AND CHANGE IN THE WORLD ECONOMY STRUCTURE AND GLOBALIZATION PROCESSES IN THE 21ST CENTURY

The main purpose of this dissertation is to analyze the interdependencies, rivalry and repercussions of the Belt and Road Initiative on a global scale. The author drew attention to the shape of the Initiative in the light of changes taking place in the global economy in connection with the implementation of the Belt and Road Initiative. She made an attempt to assess the course of the globalization process in the spirit of the interdependence of the PRC economy, the states of the route and relations with the United States, pointing out that the Belt and Road Initiative influences the shape of the world economy. In addition, for the purposes of the dissertation, the following specific objectives have been formulated: describing the state of the Chinese economy at the turn of the 20th and 21st centuries, in the period of deepening globalization; indication of potential barriers to the development of the Chinese economy in the first half of the 21st century in terms of globalization processes; analysis of the goals, course and geopolitical significance of the Belt and Road Initiative; analysis of the advantages and disadvantages of building the Belt and Road Initiative in economic terms; analysis of the advantages and disadvantages of building the Belt and Road Initiative from a political perspective; simulating the revenues and costs of building the Belt and Road Initiative for the Chinese economy in terms of the increased impact of globalization on China's relations with other countries of the Belt and Road Initiative.

Several research methods were adopted for the dissertation. These are: analysis of the literature on the subject as the primary source of secondary materials, deductive reasoning, as well as graphical analysis and statistical analysis.

The work is divided into four chapters. The architecture of the world from the end of the 2nd decade and the beginning of the 3rd decade of the 21st century was defined here. The existing global interdependencies and the shift of the burden of changes to the

Far East were also emphasized. Attention was also paid to the processes of globalization taking place in the 21st century. Particular attention was paid to the role of China in the changing world, emphasizing the economic achievements of the Middle Kingdom and looking for answers to the question about the economic and socio-political successes of this country and their impact on the possibility of solving growing global problems.

The second chapter discusses the direct benefits and negative effects of the Belt and Road Initiative, taking into account the changing economic architecture of the world and China's position. The problem of the main threats to the development of the Chinese economy in the 21st century was also discussed, in the light of advancing globalization and the directions of reforms that are a response to the economic problems of the Middle Kingdom. A statistical analysis of the current economic potential of the country was made. These data allowed for a more accurate picture of the state of the Chinese economy and the prospects for the implementation of the Belt and Road Initiative.

The third chapter of the work emphasizes the scope of implementation of key economic projects in the PRC, which turned out to be beneficial not only for the Middle Kingdom itself, but also for the global economy. On this basis, the analysis of the conditions for the development of the Chinese economy in the last decades of the 20th century and in the first 21st century was based. Particular attention was paid to three main areas: the genesis of the Belt and Road Initiative, various concepts of the Initiative and the objectives of the entire investment, with a simultaneous analysis of the impact of these objectives on other countries.

The importance of the Belt and Road Initiative for the development of China's relations with other countries interested in implementing the Initiative was analyzed. It is emphasized that Poland shows great interest in the Initiative. This is due to two aspects: firstly, the strategic geographical location of Poland that fits in the analyzed Initiative; second, Poland's membership within the Asian Infrastructure Investment Bank.

Chapter four of the doctoral dissertation is empirical in nature. The author has attempted to clarify the problematic issues in the previous chapters. The strictly economic aspects, on the other hand, are precisely characterized in numerical terms. The main variables used for this part of the work are: international trade turnover, budget, foreign direct investment, infrastructure costs and sources of capital acquisition. When analyzing these factors, the point of view of both Beijing and the selected countries where the Belt and Road Initiative is to be implemented was taken into account. In this respect, particular attention was paid to Polish aspects.

The conclusion of this study confirms the thesis that the role of China and Asia in contemporary global trade is growing, and the position of America and rich Western countries is decreasing in relative terms. The trend is likely to be exacerbated by the implementation of the Belt and Road Initiative, which is an integrated strategy and not a set of separate projects, e.g. separate economic corridors or high-speed rail lines. The initiative is also an expectation that, in addition to the market-type competition of leading Chinese companies with their US and EU counterparts, there is a need to build specific infrastructure for Chinese expansion. Such activities are based on a hybrid model - which is Chinese specificity at the level of market activities and elements of central decision-making.